

SÖDERKÖPING.SE

Dnr: KS/2024-00260

Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

Vattentjänstplan för Söderköpings kommun, 2025-04-16

Inledning

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska vattentjänstplaner följa det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken. Detta innebär bland annat att en strategisk miljöbedömning ska upprättas om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Vissa kommunala planer antas generellt ha en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen är inte utpekad som ett sådant exempel och därför behöver detta undersökas.

I detta dokument redovisas processen för undersökningen. Resultatet visar att planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed inte behöver upprättas.

Sammanfattning av vattentjänstplanens innehåll

Söderköping kommuns vattentjänstplan innehåller i stora drag:

- Långsiktig planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses i kommunen.
- Långsiktig planering för behov och åtgärder gällande den allmänna VA-anläggningen.
- Bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.
- Långsiktig planering av hur behovet av enskilda vattentjänster ska säkerställas på ett hållbart sätt.

Vid bedömningen av behov av kommunala VA-tjänster för befintlig bebyggelse, som skulle kunna falla inom 6 § LAV, har områdena Udden/Sjöhagen/Djupdalen och Blomsterbo bedömts ha ett behov av att anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Områdena Udden/Sjöhagen/Djupdalen identifierades redan i samband med kommunens VA-plan som togs fram 2018 och har varit med i kommunens planerade utbyggnad sedan dess. Områdena kommer att tas med i verksamhetsområde när det blir aktuellt. Hur VA-utbyggnaden till dessa områden ska lösas redovisas inte i planen eftersom det ännu inte är utrett. För att säkerställa en långsiktigt hållbar enskild VA-försörjning har det utkristalliserats vissa åtgärder som föreslås i vattentjänstplanen. Några områden behöver utredas vidare för att bedöma om de har behov av kommunalt VA eller inte.

Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller lokalisering. Det utreds vidare i respektive åtgärdsprojekt. Ingen av de föreslagna åtgärderna i vattentjänstplanen bedöms ge någon förutsättning för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som anges i 6 § miljöbedömningsförordningen eller i bilagan till den.

Kommunen kommer framöver att ta fram en dagvattenplan/dagvattenstrategi för att arbeta strategiskt med dagvattenfrågor. Därför kommer troligen framtida revideringar av vattentjänstplanen innehålla fler dagvattenrelaterade åtgärder.

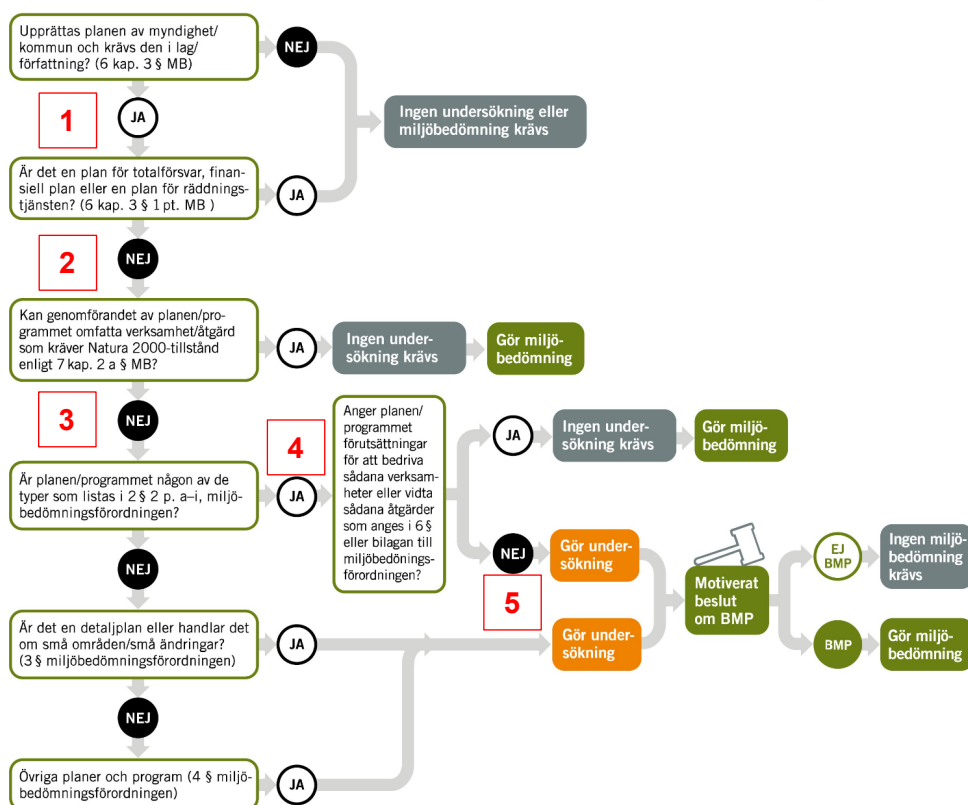
Vad gäller åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall så kommer kompletterande utredningar att visa i närmare detalj vilka åtgärder som krävs för respektive anläggning. Vidare åtgärder för den allmänna VA-anläggningen består bland annat av att reinvestera i ledningar, skydda vattentäkterna, utreda och förankra en långsiktig ekonomisk planering samt att utreda strategiska ledningar till Nodra.

Vattentjänstplanen är inte bindande. Det innebär att åtgärder och prioriteringar i planen kan ändras om förutsättningarna för att genomföra dem förändras.

Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

Bedömningen av om en strategisk miljöbedömning ska göras har utgått från Naturvårdsverkets flödesschema enligt Figur 1. Den röda numreringen i figuren representerar de bedömningar som gjorts och redovisas i steg 1-5 nedan.

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 1. Schema över strategisk miljöbedömning och undersökning, Naturvårdsverket

Steg 1 och 2

I 6 kap. 3 § Miljöbalken anges att:

En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program.

Svar steg 1: **Ja**. Vattentjänstplanen är reglerad i Lag om allmänna vattentjänster och tas fram av kommunen.

Svar steg 2: **Nej**

Steg 3

Vattentjänstplanens åtgärder påvisar ingen exakt lokalisering och Natura 2000-tillstånd bedöms därmed inte krävas.

Svar steg 3: **Nej**

Steg 4

Vattentjänstplanen omfattas av i) ”en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning”.

Svar steg 4: **Ja**

Steg 5

Vattentjänstplanen klargör vad som ska göras men inte hur det ska göras, exempelvis vilken teknisk lösning som väljs eller vilket markanspråk som ska göras. Slutsatsen i detta steg är därmed att det krävs en undersökning för att fastslå behovet av strategisk miljöbedömning.

Sammanfattningsvis är det alltså inte uppenbart att en strategisk miljöbedömning måste upprättas. Men det krävs en undersökning för att utreda frågan vidare och identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Undersökningen innebär att kommunen ska:

1. identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras. (6 kap. 6 § miljöbalken)

I 5 § miljöbedömningsförordningen tydliggörs vad undersökningen ska beröra.

Planens genomförande bedöms inte omfatta någon verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 § miljöbalken. Planen anger heller inga förutsättningar till att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § miljöbedömningsförordningen eller bilagan till förordningen. Om/när sådana verksamheter eller åtgärder ska utföras i kommunen kommer det utredas och förutsättningar tas fram. I samband med det kommer de tillstånd och anmälningar som krävs att utföras.

För att identifiera möjlig betydande miljöpåverkan har faktorer som presenteras i Tabell 1 undersökts. Ingen av aspekterna har bedömts innebära risk för betydande miljöpåverkan.

Tabell 1. Sammanställning av undersökning av betydande miljöpåverkan

Övergripande område/miljöaspekt	Bedömd påverkan	Kommentar
Globala mål, agenda 30	Positiv	Åtgärderna i planen bedöms framförallt kunna bidra till måluppfyllelse av mål 6, Rent vatten och sanitet.
Miljömål (nationella och regionala)	Positiv	Åtgärderna i planen bedöms framförallt kunna bidra till måluppfyllelse av; ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, och grundvatten av god kvalitet
Översiktsplan och andra kommunala planer och program	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka befintliga kommunala planer. De har utgjort underlag till arbetet med vattentjänstplanen och har tydliga kopplingar till densamma. Bebyggelseutveckling som kan påverka behovet av vattentjänster behöver bevakas i det fortsatta arbetet med vattentjänstplanen.
Riksintresse	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka dessa värden nämnvärt.
Förordnanden & skyddsvärden	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka dessa aspekter nämnvärt.
Djur- och växtarter, biologisk mångfald i övrigt	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka dessa värden nämnvärt.
Befolkning, människors hälsa och säkerhet	Positiv	Åtgärderna i planen bedöms ha en positiv påverkan på människors hälsa och säkerhet genom att vattentjänsterna säkras.
Mark	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka aspekten nämnvärt.
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)	Positiv	Åtgärderna i planen bedöms ge positiv påverkan på vatten genom bl a att vattenkvaliteteten bedöms kunna förbättras och hållas under uppsikt, minskad vattenåtgång förväntas när ledningsnät förnyas och läckor tätas och dagvattenhantering förbättras.
Luft	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka aspekten nämnvärt.
Klimat	Positiv	Åtgärderna i planen innehåller förslag till åtgärder för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall som indirekt minskar effekterna på samhället av ett förändrat klimat. I övrigt bedöms inte åtgärderna i planen påverka klimatet nämnvärt.
Hushållning med mark, vatten, råvaror, energi mm.	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka dessa aspekter nämnvärt.
Kulturmiljö	Ingen	Åtgärderna i planen bedöms inte påverka aspekten nämnvärt.

Ställningstagande om betydande miljöpåverkan

Utifrån Tabell 1 bedöms att Söderköping kommuns vattentjänstplan inte innebär betydande miljöpåverkan och således upprättas ingen miljökonsekvensbeskrivning.

Denna bedömning samråds med Länsstyrelsen i samband med att Vattentjänstplanen går ut på samråd.